

(โปรดตรวจสอบมติคณะรัฐมนตรีที่เป็นทางการจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง)

วันนี้ (21 มีนาคม 2566) เวลา 09.00 น. พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะรัฐมนตรี ณ ตึกสันติไมตรี (หลังนอก) ทำเนียบรัฐบาล ซึ่งสรุปสาระสำคัญดังนี้

กฎหมาย

1. เรื่อง พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566
2. เรื่อง แนวทางปฏิบัติอันเนื่องมาจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร

เศรษฐกิจ-สังคม

3. เรื่อง สรุปมติการประชุมคณะกรรมการพืชน้ำมันและน้ำมันพืช ครั้งที่ 1/2566
4. เรื่อง ความก้าวหน้าของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีเดือนมกราคม 2566
5. เรื่อง รายงานความคืบหน้าการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี : การนำเสนอวัฒนธรรมของประเทศในลักษณะ Soft Power
6. เรื่อง สรุปผลการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์และรับข้อคิดเห็นจากประชาชน ในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
7. เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินงานของรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ ในห้วงวันที่ 1 ตุลาคม 2564-30 กันยายน 2565
8. เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2566

ต่างประเทศ

9. เรื่อง รายงานผลการเดินทางเยือนสหรัฐอเมริกาของรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
10. เรื่อง สรุปผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านดิจิทัล ครั้งที่ 3 และการประชุมที่เกี่ยวข้อง
11. เรื่อง การลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือระหว่างสถาบันการต่างประเทศ เทวะวงศ์วโรปการกระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทย กับสถาบันการทูตฮังการี กระทรวงการต่างประเทศและการค้าแห่งฮังการี

1. เรื่อง พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566

คณะรัฐมนตรีรับทราบพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 โดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้อนุมัติแทนคณะรัฐมนตรี ในการตราร่างพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 ซึ่งได้ประกาศใช้บังคับในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2566

พระราชกฤษฎีกา ประกอบด้วย 5 มาตรา มีสาระสำคัญให้ยุบสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่ เป็นการเลือกตั้งทั่วไป และให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปในวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่า 45 วัน แต่ไม่เกิน 60 วัน นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

2. เรื่อง แนวทางปฏิบัติอันเนื่องมาจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแนวทางปฏิบัติอันเนื่องมาจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) เสนอ และมอบหมายให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

ด้วยพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 ได้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 20 มีนาคม 2566 สลค. จึงขอเสนอ

1. แนวทางปฏิบัติอันเนื่องมาจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร และให้แจ้งหน่วยงานต่าง ๆ ทราบและถือปฏิบัติต่อไป ดังนี้

1.1. ด้านนิติบัญญัติ

1.1.1 สมาชิกสภาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงทันทีนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎรมีผลใช้บังคับ¹ และต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน²

1.1.2 เงินประจำตำแหน่งและเงินเพิ่มของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะคำนวณถึงก่อนวันยุบสภาผู้แทนราษฎร 1 วัน

1.1.3 ภายใน 5 วันนับแต่วันยุบสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการการเลือกตั้งจะประกาศกำหนดวันเลือกตั้งทั่วไปในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งต้องไม่น้อยกว่า 45 วันแต่ไม่เกิน 60 วันนับแต่วันที่ยุบสภาผู้แทนราษฎร³

1.1.4 กระทำฎมและญัตติทั้งหมดตกไป⁴

1.1.5 กรรมการสามัญและกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรพ้นจากตำแหน่ง⁵

1.1.6 ร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาและได้ส่งให้รัฐบาลนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย ไม่ตกไป และดำเนินการต่อไปได้⁶

1.1.7 ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมหรือร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้วแต่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยหรือเมื่อพ้น 90 วันแล้วมิได้พระราชทานคืนมา ให้เป็นอันตกไป⁷

1.1.8 ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมหรือร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ ให้เป็นอันตกไป เว้นแต่คณะรัฐมนตรีชุดใหม่จะร้องขอต่อรัฐสภา เพื่อให้รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี พิจารณาต่อไป ภายใน 60 วันนับแต่วันเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป⁸

[หมายเหตุ : มาตรา 85 วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องประกาศผลการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แต่ต้องไม่ช้ากว่า 60 วันนับแต่วันเลือกตั้ง และมาตรา 121 บัญญัติให้ภายใน 15 วันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอันเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ให้มีการเรียกประชุมรัฐสภาเพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก]

1.1.9 วุฒิสภายังไม่สิ้นสุด⁹ แต่จะมีการประชุมวุฒิสภามีได้วันแต่¹⁰

(1) กรณีที่ต้องประชุมเพื่อดำเนินการบางประการที่รัฐธรรมนูญกำหนด เช่น การแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในกรณีที่พระมหากษัตริย์มิได้ทรงแต่งตั้งไว้ก่อน การปฏิญาณตนของผู้สำเร็จราชการในพระองค์ การประกาศสงคราม เป็นต้น

(2) กรณีที่ต้องประชุมเพื่อทำหน้าที่พิจารณาให้บุคคลดำรงตำแหน่งใดตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ได้แก่ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ (มาตรา 204 และมาตรา 207) กรรมการการเลือกตั้ง (มาตรา 222 และมาตรา 223) ผู้ตรวจการแผ่นดิน (มาตรา 228 และมาตรา 229) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (มาตรา 232 และมาตรา 233) คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน (มาตรา 238 มาตรา 239 และมาตรา 241) และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (มาตรา 246) [หมายเหตุ : กรณี

วุฒิสภามีอำนาจดำเนินการประชุมข้างต้น มาตรา 126 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการประกาศเรียกประชุมรัฐสภาเป็นการประชุมสมัยวิสามัญและประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ]

1.1.10 คณะกรรมาธิการของวุฒิสภามีอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรมิได้ เว้นแต่จะดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการนั้น ๆ หรือตามที่วุฒิสภามอบหมาย¹¹

1.2 คณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรี

1.2.1 สถานะของคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรี

(1) คณะรัฐมนตรีสิ้นสุดลง แต่ต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป (ไม่เรียกว่า รักษาการ และได้รับเงินเดือนแต่ยังไม่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน) (มาตรา 168 (1) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)

(2) คณะรัฐมนตรียังคงมีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศเท่าที่จำเป็นทุกประการ กรณีมีสถานการณ์คุกคามความมั่นคงของชาติ ย่อมมีอำนาจหน้าที่ที่จะประกาศมาตรการเพื่อรักษาความมั่นคงของชาติได้ เช่น ประกาศภาวะฉุกเฉินหรือประกาศกฎอัยการศึก เป็นต้น¹²

(3) การลงชื่อตำแหน่งของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรียังคงลงชื่อในตำแหน่งเดิม มิใช่เป็นการรักษาการหรือรักษาการในตำแหน่ง¹³

(4) นายกรัฐมนตรีจะปรับรัฐมนตรีออก หรือรัฐมนตรีจะลาออกก็กระทำได้ แต่ไม่ควรแต่งตั้งแทน¹⁴

1.2.2 การปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี

(1) การประชุมคณะรัฐมนตรี¹⁵

(1.1) คณะรัฐมนตรีประชุมต่อไปได้ตามปกติจนกว่าจะมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะพิจารณาจัดระเบียบวาระที่เป็นไปตามปกติปฏิบัติ

(1.2) สำหรับเรื่องใดที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและมีผลเป็นการอนุมัติงานหรือโครงการหรือมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะกลั่นกรองไว้ชั้นหนึ่งก่อน แล้วเสนอคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้กำกับการบริหารราชการแทนนายกรัฐมนตรี เพื่อมีมติหรือคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ต่อไป

(2) การอนุมัติงานหรือโครงการ (มาตรา 169 (1) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)

(2.1) ไม่กระทำการอันมีผลเป็นการอนุมัติงานหรือโครงการ หรือมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป เว้นแต่ที่กำหนดไว้แล้วในงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(2.2) การกระทำใด ๆ ที่มีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดใหม่จะกระทำมิได้ เช่น การกำหนดนโยบายหรือแนวทางปฏิบัติที่มีผลต้องดำเนินการต่อเนื่อง

(3) การแต่งตั้งโยกย้ายเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่หรือพ้นจากตำแหน่ง (มาตรา 169 (2) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)

(3.1) ไม่แต่งตั้งหรือโยกย้ายข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำหรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือพ้นจากตำแหน่ง หรือให้ผู้อื่นมาปฏิบัติหน้าที่แทน เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการเลือกตั้งก่อน

(3.2) การใช้อำนาจตามข้อ (3.1) จะต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและต้องเป็นไปเพื่อรักษาประโยชน์ของรัฐรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะและต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อน

การใช้อำนาจดังกล่าวให้หมายความรวมถึงกรณีที่มิกฎหมาย กฎ หรือระเบียบกำหนดเป็นเงื่อนไขให้การแต่งตั้งหรือโยกย้ายข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ หรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือพ้นจากตำแหน่ง หรือให้ผู้อื่นมาปฏิบัติหน้าที่แทน นั้น มีผลต่อเมื่อคณะรัฐมนตรีได้รับทราบ อนุญาต อนุมัติ เห็นชอบ หรือการดำเนินการอื่นที่มีผลลักษณะเดียวกัน

(3.3) เมื่อมีกรณีที่ต้องขอรับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งดังกล่าว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(ก) จัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้ง โยกย้าย การให้พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่หรือพ้นจากตำแหน่ง หรือให้ผู้อื่นมาปฏิบัติหน้าที่แทน

(ข) ประวัติย่อของบุคคลดังกล่าว

(ค) จัดทำสรุปสาระสำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งรวมถึงกระบวนการ เหตุผลในการพิจารณา รวมทั้งเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องใช้อำนาจในระหว่างเวลาดังกล่าว

ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้การแต่งตั้งโยกย้าย การให้พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่หรือพ้นจากตำแหน่ง หรือให้ผู้อื่นมาปฏิบัติหน้าที่แทนเป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรี ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นผู้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลดังกล่าว และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อน

(3.4) ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือในการส่งผู้แทนไปชี้แจงหรือส่งข้อมูลเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณา ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งร้องขอ

(3.5) เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัตินี้ คำว่า “กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่”¹⁶ ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองและระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการใช้ทรัพยากรของรัฐหรือบุคลากรของรัฐเพื่อกระทำการใดซึ่งจะมีผลต่อการเลือกตั้ง พ.ศ. 2563 ด้วย

[หมายเหตุ ข้อ (3.2) - (3.5) เป็นไปตามแนวปฏิบัติและขั้นตอนดำเนินการตามมาตรา 169 (2) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง]

(4) การอนุมัติให้ใช้จ่ายงบประมาณสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

(มาตรา 169 (3) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)

(4.1) ไม่กระทำการอันมีผลเป็นการอนุมัติให้ใช้จ่ายงบประมาณสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อน

(4.2) การกระทำตามข้อ (4.1) จะต้องกระทำเท่าที่จำเป็น และต้องเป็นไปเพื่อรักษาประโยชน์ของรัฐ รักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ หรือเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการหรือเป็นการบรรเทาภัยพิบัติแก่ประชาชน และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อน

การดำเนินการดังกล่าวจะกระทำได้เฉพาะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการกิจของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ ที่มีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณนอกเหนือจากที่ได้รับการ

จัดสรร หรือที่ได้รับการจัดสรรไปแล้วแต่ไม่เพียงพอและมีความจำเป็นเร่งด่วนต้องขอใช้งบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อฉุกเฉินหรือจำเป็น

(4.3) เมื่อมีกรณีที่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง ดังกล่าว ให้สำนักงบประมาณรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเหตุผลและความจำเป็นในการขอใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อฉุกเฉินหรือจำเป็นของส่วนราชการหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ที่มีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณรายจ่ายดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

(4.4) ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงบประมาณ หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือในการส่งผู้แทนไปชี้แจง หรือส่งข้อมูลเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งร้องขอ [หมายเหตุ ข้อ (4.2) - (4.4) เป็นไปตามแนวปฏิบัติและขั้นตอนดำเนินการตามมาตรา 169 (3) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง]

(5) **การใช้ทรัพยากรหรือบุคลากรของรัฐ** (มาตรา 169 (4) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)

(5.1) **ไม่ใช้ทรัพยากรของรัฐหรือบุคลากรของรัฐเพื่อกระทำการใดอันอาจมีผลต่อการเลือกตั้ง** และไม่กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด (ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการใช้ทรัพยากรของรัฐหรือบุคลากรของรัฐเพื่อกระทำการใดซึ่งจะมีผลต่อการเลือกตั้ง พ.ศ. 2563) ดังนั้น ถ้าเป็นการดำเนินการในการปฏิบัติราชการปกติ ซึ่งไม่มีผลต่อการเลือกตั้งก็ยังคงดำเนินการได้

(5.2) **ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการใช้ทรัพยากรของรัฐหรือบุคลากรของรัฐเพื่อกระทำการใดซึ่งจะมีผลต่อการเลือกตั้ง พ.ศ. 2563 ได้กำหนดให้คณะรัฐมนตรีต้องไม่ใช้ทรัพยากรของรัฐหรือบุคลากรของรัฐเพื่อกระทำการใดซึ่งจะมีผลต่อการเลือกตั้งด้วยวิธีการ ดังต่อไปนี้**

(ก) ใช้ทรัพยากรของรัฐ หรือบุคลากรของรัฐ โดยการกำหนดนโยบาย โครงการ แผนงาน โดยให้มีผลบังคับใช้ในทันที และมีลักษณะเป็นการสร้างโอกาสให้เกิดความไม่ทัดเทียมกันในการเลือกตั้ง

(ข) จัดให้มีการประชุมคณะรัฐมนตรีนอกสถานที่นอกเหนือจากการประชุมตามปกติ และมีการใช้ทรัพยากรของรัฐหรือบุคลากรของรัฐเพื่อเป็นการสร้างโอกาสให้เกิดความไม่ทัดเทียมกันในการเลือกตั้ง

(ค) กำหนด สั่งการหรือมอบหมายให้มีการประชุม อบรม หรือ สัมมนาบุคลากรของรัฐหรือเอกชน โดยใช้เงินงบประมาณของหน่วยงานของรัฐหรือเงินของกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ โดยอาจให้มีการแจกจ่ายทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดไว้แต่เป็นการประชุมตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนเพื่อรักษาผลประโยชน์ของรัฐหรือประชาชน แต่ต้องมีใช้เป็นการสร้างโอกาสให้เกิดความไม่ทัดเทียมกันในการเลือกตั้ง

(ง) กำหนด สั่งการหรือมอบหมายให้มีการอนุมัติ โอนหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานของรัฐหรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือให้หน่วยงานของรัฐหรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ทำการแจกจ่ายทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดให้แก่ประชาชน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วนเพื่อรักษาผลประโยชน์ของรัฐหรือประชาชน แต่ต้องมีใช้เป็นการสร้างโอกาสให้เกิดความไม่ทัดเทียมกันในการเลือกตั้ง

(จ) กำหนด สั่งการหรือมอบหมายให้มีการแจกจ่ายหรือจัดสรรทรัพยากรของรัฐให้แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด โดยไม่มีเหตุอันสมควร เว้นแต่เป็นกรณีต้องดำเนินการตามที่กฎหมาย

กำหนด หรือมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนเพื่อรักษาผลประโยชน์ของรัฐหรือประชาชน แต่ต้องมีใช่เป็นการสร้างโอกาสให้เกิดความไม่ขัดแย้งกันในการเลือกตั้ง

(ฉ) ใช้พัสดุหรือเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางจากหน่วยงานของรัฐ หรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือใช้บุคลากรของรัฐปฏิบัติงานเพื่อสร้างโอกาสให้เกิดความไม่ขัดแย้งกันในการเลือกตั้ง

(ข) ใช้ทรัพยากรของรัฐ เช่น คลื่นความถี่ หรือเครื่องมือ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคม หรือใช้งบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์ของ หน่วยงานของรัฐ หรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ที่จะเป็นการสร้างโอกาสให้ เกิดความไม่ขัดแย้งกันในการเลือกตั้ง

ทั้งนี้ ในกรณีใดที่ไม่ได้กำหนดไว้หรือมีเหตุจำเป็น คณะกรรมการ การเลือกตั้งอาจกำหนดยกเว้นหรือผ่อนผันการปฏิบัติตามความในระเบียบดังกล่าวได้

(6) การปฏิบัติตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

(6.1) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560

(ก) มาตรา 73 บัญญัติห้ามมิให้ข้าราชการการเมืองใช้สถานะ หรือตำแหน่งหน้าที่เรียไหรหรือชักชวนให้มีการบริจาคให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร แต่ไม่รวมถึงการที่ข้าราชการการเมืองผู้นั้นเข้าร่วมกิจกรรมระดมทุนของพรรคการเมือง โดยมีได้กระทำหรือมี ส่วนกระทำการอันเป็นการต้องห้ามนั้น

(ข) มาตรา 76 บัญญัติห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นใดของรัฐหรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ บริจาคเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดให้แก่พรรคการเมืองหรือ เข้าร่วมกิจกรรมระดมทุนของพรรคการเมือง

(6.2) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561

มาตรา 73 บัญญัติห้ามมิให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรหรือผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่น ใ้คง เว้นการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัคร หรือการชักชวนให้เปล่งคะแนนไม่เลือกผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้วยวิธีการ ดังต่อไปนี้

(ก) จัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด

(ข) ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ อื่นใดไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อมแก่ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด สถานศึกษา สถานสงเคราะห์ หรือสถาบันอื่นใด

(ค) ทำการโฆษณาหาเสียงด้วยการจัดให้มีหรสพหรือการรื่นเริง ต่าง ๆ

(ง) เลี้ยงหรือรับจะจัดเลี้ยงผู้ใด

(จ) หลอกลวง บังคับ ชูเชื้อ ใช้อิทธิพล คุกคาม ใส่ร้ายด้วยความ เท็จ หรือจูงใจให้เข้าใจผิดในคะแนนนิยมของผู้สมัครหรือพรรคการเมือง

(7) การออกกฎหมาย¹⁷

(7.1) การเสนอร่างกฎหมายใหม่โดยเฉพาะร่างพระราชบัญญัติซึ่งเป็น เรื่องในทางนโยบาย ไม่สมควรดำเนินการเสนอในระหว่างยุบสภา ส่วนร่างอนุบัญญัติ เช่น พระราชกฤษฎีกา ร่าง กฎกระทรวง ร่างระเบียบ เป็นต้น ซึ่งเป็นการกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กฎหมายแม่บทให้อำนาจ ไว้ ย่อมดำเนินการได้ตามปกติ

(7.2) ร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีเคยมีมติอนุมัติหลักการและสั่งให้ สคก. หรือคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี (คกอ.) ตรวจสอบพิจารณา

(ก) ถ้าเป็นร่างพระราชบัญญัติ เมื่อ สคก. ตรวจสอบพิจารณาแล้ว จะดำเนินการต่อไปไม่ได้ เพราะยังไม่มีสภาผู้แทนราษฎร จึงต้องรอให้คณะรัฐมนตรีชุดใหม่เป็นผู้พิจารณาเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

(ข) ถ้าเป็นร่างอนุบัญญัติซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่จะดำเนินการเพื่อประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไปนั้นเนื่องจากเป็นเรื่องที่คณะรัฐมนตรีได้เคยมีมติอนุมัติหลักการไว้ก่อนที่จะมีการยุบสภา ดังนั้น เมื่อ สคก. หรือ คกอ. ตรวจสอบพิจารณาเสร็จแล้ว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ไปตามขั้นตอน เพื่อให้ร่างอนุบัญญัตินี้ดังกล่าวประกาศใช้บังคับต่อไปได้

(8) การแต่งตั้งคณะกรรมการ

การสรรหาและแต่งตั้งคณะกรรมการตามกฎหมายเป็นการดำเนินการเพื่อให้มีคณะกรรมการตามกฎหมายอันจำเป็นต่อการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย สามารถดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งคณะกรรมการตามกฎหมายได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข หรือกระบวนการที่กฎหมายบัญญัติและเมื่อได้แต่งตั้งแล้ว คณะกรรมการตามกฎหมายดังกล่าวสามารถปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายแต่ละฉบับอันเป็นงานประจำตามปกติได้¹⁸

(9) การปฏิบัติเรื่องอื่น ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรี

(9.1) กรณีการประชุมสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุมทางวิชาการ หากเป็นการนัดหมายล่วงหน้าก่อนพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎรมีผลใช้บังคับ และเป็นการปฏิบัติตามปกติดังเช่นที่เคยปฏิบัติ รัฐมนตรีสามารถเข้าร่วมประชุมดังกล่าวได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นการหาเสียงเลือกตั้ง

(9.2) รัฐมนตรีซึ่งลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรห้ามใช้เวลาราชการในการหาเสียงเลือกตั้ง หากประสงค์จะใช้เวลาหาเสียงเลือกตั้งให้ลาออกจากตำแหน่งรัฐมนตรี²⁰ และกรณีที่นายกรัฐมนตรีมีความประสงค์จะลาออก ให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีแจ้งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการ ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. 2555 หมวด 3 การลาของข้าราชการการเมือง

(9.3) การให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนของรัฐมนตรีควรใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ โดยเฉพาะกรณีการได้รับเชิญไปสัมภาษณ์ออกโทรทัศน์ในฐานะของตำแหน่งรัฐมนตรี จะให้สัมภาษณ์ได้เฉพาะหน้าที่รัฐมนตรีเท่านั้น แต่บางครั้งสื่อมวลชนอาจมีคำถามในฐานะสมาชิกพรรคการเมืองที่จะทำให้คำสัมภาษณ์ของรัฐมนตรีเป็นการให้ข้อมูลต่อพรรคการเมืองของตน ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ในตำแหน่งรัฐมนตรีกับสื่อของรัฐโดยมิชอบได้ แต่หากเป็นการเชิญผู้แทนพรรคการเมืองหลาย ๆ พรรคไปสัมภาษณ์ในลักษณะเท่าเทียมกัน ก็เป็นความรับผิดชอบของสื่อมวลชนนั้น ๆ ไป²¹

(9.4) ให้รัฐมนตรีทุกท่านระมัดระวังในการดำเนินเรื่องดังต่อไปนี้ระหว่างที่พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎรมีผลใช้บังคับ²²

(ก) การโฆษณาประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีรูปภาพของรัฐมนตรีปรากฏอยู่ ไม่ว่าจะเป็นป้ายโฆษณา หรือการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางวิทยุและโทรทัศน์ ควรจะปลดป้ายหรือยกเลิกการโฆษณาประชาสัมพันธ์ดังกล่าวทั้งหมด เว้นแต่การโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่ใช้เงินของพรรคการเมืองที่ตนสังกัด

(ข) การใช้รถประจำตำแหน่งและเจ้าหน้าที่ของทางราชการที่มิได้ใช้ในการปฏิบัติภารกิจและหน้าที่ในฐานะรัฐมนตรี

(ค) การให้สัมภาษณ์รายการวิทยุและโทรทัศน์ และการรับเชิญไปบรรยายตามสถานที่ต่าง ๆ ในรายการที่ทางหน่วยงานราชการขอเวลาไว้หรือจัดขึ้น ยกเว้นรายการที่สถานีวิทยุหรือโทรทัศน์ที่มีใช้กิจการของรัฐจัดขึ้นเอง

(10) การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. 2561 ได้กำหนดให้ในกรณีรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะให้ถือวันที่คณะรัฐมนตรีคณะใหม่ถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง ดังนั้น คณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบันจะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังนี้

(10.1) กรณีรัฐมนตรีมีสถานะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายใน 60 วันนับแต่วันถัดจากวันพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (วันที่ยุบสภาผู้แทนราษฎร) และต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งภายใน 60 วันนับแต่วันถัดจากวันพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรี (วันที่คณะรัฐมนตรีชุดใหม่ถวายสัตย์ปฏิญาณ)

(10.2) กรณีรัฐมนตรีไม่มีสถานะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายใน 60 วันนับแต่วันถัดจากวันพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรี (วันที่คณะรัฐมนตรีชุดใหม่ถวายสัตย์ปฏิญาณ)

(11) การผลิตเวรเฝ้าฯ ให้ปฏิบัติตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจัดไว้ตามปกติ

1.3 สถานะข้าราชการการเมืองอื่น

คณะกรรมการกฤษฎีกาเคยมีคำวินิจฉัย (เรื่องเสร็จที่ 511/2533) ไว้ว่าสถานะข้าราชการการเมืองอื่น เช่น เลขาธิการนายกรัฐมนตรี โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เลขาธิการรัฐมนตรี ประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ฯลฯ ยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป และพ้นจากตำแหน่งพร้อมกับการสิ้นสุดการอยู่ในตำแหน่งของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้แต่งตั้ง แต่ต้องไม่เกินกว่าที่คณะรัฐมนตรีชุดใหม่จะเข้ารับหน้าที่

2. ให้ทุกส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำชับข้าราชการ พนักงานเจ้าหน้าที่และลูกจ้างในสังกัดของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2562 [เรื่องแนวทางปฏิบัติในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป (แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0503/ว61 ลงวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2562)] โดยเคร่งครัด โดยเฉพาะการให้ความร่วมมือช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อได้รับการร้องขอจากคณะกรรมการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง รวมทั้งการวางตัวเป็นกลางทางการเมืองของข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่และลูกจ้างทุกประเภทและทุกระดับดังกล่าวด้วย

¹มาตรา 101 (1) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อถึงคราวออกตามอายุของสภาผู้แทนราษฎร หรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร

²ข้อ 9 (2) ประกอบข้อ 11 (2) แห่งประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. 2561 กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินภายใน 60 วันนับแต่วันถัดจากวันพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (วันที่ยุบสภาผู้แทนราษฎร)

³มาตรา 103 วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

⁴ข้อ 155 (4) แห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 กำหนดให้กระทุ้งถามตกไปเมื่อสภาสิ้นอายุ หรือสภาถูกยุบ

⁵ข้อ 108 แห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 กำหนดให้กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อสภาสิ้นอายุ หรือสภาถูกยุบ

⁶แนวทางตามข้อ 1.1.6 เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2556 (เรื่อง แนวทางปฏิบัติอันเนื่องมาจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร)

⁷มาตรา 147 วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

⁸มาตรา 147 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

⁹มาตรา 269 (4) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ในวาระเริ่มแรก ให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 250 คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติถวายคำแนะนำ โดยอายุของวุฒิสภามาตรานี้มีกำหนด 5 ปีนับแต่วันที่มีพระบรมราชโองการแต่งตั้ง [วุฒิสภาชุดปัจจุบันได้มีพระบรมราชโองการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2562 (ครบวาระวันที่ 10 พฤษภาคม 2567)]

¹⁰มาตรา 126 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

¹¹ข้อ 101 ประกอบข้อ 78 แห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2562 (คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ศึกษาเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวข้องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตามที่กำหนดในข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2562 กำหนด เช่น คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ มีหน้าที่และอำนาจศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน แก้ไขปัญหาและพัฒนาเกษตรกรรมการใช้ประโยชน์ที่ดิน น้ำและปัจจัยการผลิตทางการเกษตร เป็นต้น)

¹²แนวทางตามข้อ 1.2.1 (2) เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2556 (เรื่อง แนวทางปฏิบัติอันเนื่องมาจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร)

¹³ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 6) เรื่อง การพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการการเมือง (กรณีที่คณะรัฐมนตรีทั้งคณะต้องพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากนายกรัฐมนตรีลาออกจากตำแหน่ง) (เรื่องเสร็จที่ 511/2533)

¹⁴แนวทางตามข้อ 1.2.1 (4) เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2556 (เรื่อง แนวทางปฏิบัติอันเนื่องมาจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร)

¹⁵แนวทางตามข้อ 1.2.2 (1) เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2556 (เรื่อง แนวทางปฏิบัติอันเนื่องมาจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร)

¹⁶ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการใช้ทรัพยากรของรัฐหรือบุคลากรของรัฐเพื่อกระทำการใดซึ่งจะมีผลต่อการเลือกตั้ง พ.ศ. 2563 กำหนดนิยามคำว่า “กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่” หมายความว่า กิจการที่รัฐเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นอยู่เป็นจำนวนมากที่สุดในบรรดาผู้เป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นแต่ละคนทุกคน และจำนวนหุ้นส่วนหรือหุ้นมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของหุ้นส่วนหรือหุ้นทั้งหมดของนิติบุคคลนั้น

¹⁷แนวทางตามข้อ 1.2.2 (7) เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2556 (เรื่อง แนวทางปฏิบัติอันเนื่องมาจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร) ประกอบมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2554 (เรื่อง แนวทางปฏิบัติอันเนื่องมาจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร)

¹⁸แนวทางตามข้อ 1.2.2 (8) เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2557 (เรื่อง การเสนอเรื่องเกี่ยวกับการแต่งตั้งกรรมการในช่วงการยุบสภาผู้แทนราษฎร)

¹⁹แนวทางตามข้อ 1.2.2 (9.1) เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2554 (เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีในระหว่างที่มีการยุบสภาผู้แทนราษฎร)

²⁰แนวทางตามข้อ 1.2.2 (9.2) เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2554 (เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีในระหว่างที่มีการยุบสภาผู้แทนราษฎร)

²¹แนวทางตามข้อ 1.2.2 (9.3) เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2556 (เรื่อง แนวทางปฏิบัติอันเนื่องมาจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร)

²²แนวทางตามข้อ 1.2.2 (9.4) เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2554 (เรื่อง แนวทางการดำเนินงานของคณะรัฐมนตรีภายหลังจากพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎรมีผลใช้บังคับ)

4. เรื่อง ความก้าวหน้าของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีเดือนมกราคม 2566

คณะรัฐมนตรีรับทราบตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอ ความก้าวหน้าของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีเดือนมกราคม 2566 สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1. ความก้าวหน้ายุทธศาสตร์ชาติ

1.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2566*

1.2 การปฏิรูปประเทศ ภายหลังจากที่แผนการปฏิรูปประเทศได้สิ้นสุดเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2565 หน่วยงานรับผิดชอบหลักและหน่วยงานร่วมดำเนินการต้องนำประเด็นปฏิรูปประเทศมาดำเนินการต่อเนื่องผ่านกลไกของแผนระดับที่ 2 แผนระดับที่ 3 และการดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงาน เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์เกิดความยั่งยืนตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

1.3 การขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ดำเนินการผ่านกลไก 3 ระดับ ได้แก่ (1) กลไกเชิงยุทธศาสตร์ โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 จำนวน 5 คณะทำหน้าที่กำกับดูแลการขับเคลื่อนกลยุทธ์การพัฒนาประเทศในแต่ละหมวดหมาย (2) กลไกตามภารกิจ เป็นการดำเนินงานของหน่วยงานเพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศผ่านการบูรณาการงานและงบประมาณ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จะให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาตาม 13 หมวดหมาย และ (3) กลไกระดับพื้นที่ ปัจจุบันได้มีการดำเนินงานของภาคีที่เป็นกลไกในระดับพื้นที่นำร่องระดับตำบลในภาคต่าง ๆ ประเทศ เพื่อร่วมขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ในหมวดหมายการพัฒนาที่มีความสอดคล้องกับบริบท ความต้องการ สภาพปัญหา ตลอดจนศักยภาพของพื้นที่เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมและนำไปสู่การสังเคราะห์ต้นแบบการสร้างภาคีเครือข่ายการทำงานแบบบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาในระดับพื้นที่ต่อไป

1.4 ความก้าวหน้าการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) มีการดำเนินการตามแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDG Roadmap) ได้แก่ (1) การสร้างการตระหนักรู้ (2) การเชื่อมโยง SDGs กับแผน 3 ระดับของประเทศ (3) กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน (4) การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุ SDGs และการขับเคลื่อนระดับพื้นที่ (5) ภาคีการพัฒนา และ (6) การติดตามและประเมินผล ซึ่งในส่วนยุทธศาสตร์ชาติได้มีการเชื่อมโยงเป้าหมายแผนแม่บทย่อยของแผนแม่บทฯ เข้ากับเป้าหมายย่อยของ SDGs เช่น เป้าหมายย่อยของแผนแม่บทฯ : ประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มขึ้น สัมพันธ์กับเป้าหมายย่อย SDGs : ลดความรุนแรงทุกรูปแบบและอัตราการเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องในทุกแห่งให้ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

2. การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

2.1 ความก้าวหน้าการดำเนินงานของศูนย์อำนวยการจัดความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ 4 กลุ่ม ได้แก่ (1) กลุ่มเป้าหมายเร่งด่วน จำนวน 655,365 คน ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ตกเกณฑ์มิติความขัดสน (2) กลุ่มครัวเรือนเปราะบาง จำนวน 11,023,225 ครัวเรือน 33,384,526 คน ซึ่งเป็นกลุ่มครัวเรือนที่มีบุคคลในภาวะพึ่งพิงที่ต้องได้รับความช่วยเหลือและดูแลจากครอบครัวและ/หรือเป็นครัวเรือนที่มีรายได้น้อย (3) กลุ่มคนที่ต้องสำรวจเพิ่มเติม จำนวน 13,220,965 คน ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ได้รับสิทธิบัตรสวัสดิการแห่งรัฐและได้รับการสำรวจข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานแต่ไม่ตกเกณฑ์มิติความขัดสนหรือไม่มีข้อมูลมิติความขัดสน และ (4) กลุ่มคนที่ตกหล่นจากระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform: TPMAP) ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ไม่ได้อยู่ในฐานข้อมูลที่มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือข้อมูลระดับพื้นที่ โดยจะต้องดำเนินการสำรวจเพิ่มเติมเพื่อนำผู้ที่ตกหล่นเข้าระบบต่อไปซึ่ง

คณะกรรมการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (คจพ.) ได้มีมติเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2566 เห็นชอบการดำเนินการและมอบหมายให้ ศจพ. ทุกระดบและทีมปฏิบัติการในพื้นที่ดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาคนกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวต่อไป

2.2 การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติผ่านแผนระดับที่ 3 ณ เดือนธันวาคม 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 165 แผน มีสถานะของแผนปฏิบัติการด้าน...สรุปได้ ดังนี้ (1) คณะรัฐมนตรีรับทราบแล้วและยังมีผลบังคับใช้ อยู่ จำนวน 44 แผน (2) อยู่ระหว่าง สศช. พิจารณา จำนวน 48 แผน (3) ยกเลิกการดำเนินการ/สิ้นสุดการดำเนินการ จำนวน 61 แผน และ (4) ผ่านกระบวนการพิจารณาในรอบเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2565 จำนวน 12 แผน โดยคณะรัฐมนตรีมีมติ (7 มีนาคม 2566) เห็นชอบ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ (พ.ศ. 2566-2570) และคณะรัฐมนตรีมีมติ (14 มีนาคม 2566) เห็นชอบ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการด้านอาหารของประเทศไทยระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566-2570)* ทั้งนี้ แผนฯ ที่ผ่านการพิจารณาจาก สศช. และยังมีผลบังคับใช้ อยู่ในปัจจุบัน รวม 62 แผน พบว่า เป็นแผนฯ ที่มีกฎหมายรองรับ 25 แผน โดยส่วนหนึ่งยังมีความทับซ้อนของประเด็นการพัฒนา ทำให้แผนฯ ที่ประกาศใช้มีมากเกินความจำเป็นและยังไม่ครอบคลุมช่องว่างของประเด็นการพัฒนา ดังนั้น หน่วยงานของรัฐผู้จัดทำแผนฯ จะต้องให้ความสำคัญในการกำหนดประเด็นที่ตรงจุดและมุ่งเป้าการพัฒนาที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ต่อไป

3. การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

3.1 ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) การนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบ eMENSCR ของปีที่ผ่านมา พบว่า มีบางหน่วยงานที่ให้ความสำคัญในการนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบแต่เป็นข้อมูลของบางหน่วยงานในสังกัดของกระทรวงนั้น เช่น กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่มีหน่วยงานในสังกัดและมหาวิทยาลัย รวม 103 หน่วยงาน มีข้อมูลโครงการในระบบ eMENSCR รวม 20,008 โครงการ แต่โครงการมากกว่าร้อยละ 50 ของโครงการทั้งหมดเป็นโครงการของหน่วยงานเพียง 12 หน่วยงาน โดยมีหน่วยงานกว่า 50 หน่วยงานที่ไม่มีการนำเข้าสู่ข้อมูลโครงการ ดังนั้น ขอให้ทุกกระทรวงเน้นย้ำ กำกับ ติดตามให้ทุกหน่วยงานในสังกัดนำเข้าสู่ข้อมูลทุกโครงการ/การดำเนินงานที่ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ให้แล้วเสร็จภายในเดือนมีนาคม 2566

3.2 การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลผ่านกลไกการตรวจราชการ มีการกำหนดประเด็นการตรวจราชการเพื่อใช้เป็นกรอบในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในภาคราชการของผู้ตรวจราชการในปี 2565 และ 2566 โดยให้ความสำคัญในบางเป้าหมายแผนแม่บทย่อยที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายในระดับวิกฤตหรืออยู่ในระดับเสี่ยง ซึ่งยังไม่ครอบคลุมประเด็นที่มีความจำเป็นเร่งด่วน โดยในปี 2565 ได้กำหนดประเด็นการตรวจราชการ 2 ประเด็น ได้แก่ (1) การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ และ (2) การเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานราก และในปี 2566 ได้กำหนดประเด็นการตรวจราชการ 2 ประเด็น ได้แก่ (1) การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมและการพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว และ (2) การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น และการพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยรุ่นแรงงาน ซึ่งยังมีอีกหลายประเด็นที่ต้องนำมากำหนดเป็นประเด็นในการตรวจสอบเพิ่มเติม ดังนั้น คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2566 ให้ผู้ตรวจราชการในทุกระดบติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อ “พุ่งเป้า” ไปสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยให้ความสำคัญในการจัดทำแนวนโยบายการตรวจสอบ กำหนดแผนการตรวจสอบ รวมถึงประเด็นในการตรวจสอบให้มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเชื่อมโยงบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ สศช. ได้พัฒนาระบบ eMENSCR ให้รองรับการติดตามและตรวจสอบรวมถึงให้มีการนำเข้รายงานผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการทุกระดบในระบบด้วย

4. ประเด็นที่ควรเร่งรัดเพื่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ จากข้อมูลโครงการวิจัยและนวัตกรรมปีงบประมาณ พ.ศ. 2563-2565 ภายใต้แผนด้านวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) พ.ศ. 2563-2565 พบว่า มีโครงการวิจัยและนวัตกรรมฯ ที่ได้รับจัดสรรทุน จำนวนทั้งสิ้น 12,189 โครงการ เป็นโครงการเพื่อการ

สนับสนุนงานวิจัยเชิงกลยุทธ์ 6,021 โครงการ และโครงการเพื่อสนับสนุนงานวิจัยมูลฐาน 6,168 โครงการ ซึ่งได้จัดสรรทุนวิจัยให้โครงการฯ ตามประเด็นวิจัย 17 โปรแกรม สะท้อนให้เห็นว่าที่ผ่านมา ยังไม่มีการพิจารณาถึงความจำเป็นและความเหมาะสมในการจัดทำโครงการวิจัยและนวัตกรรมฯ เท่าที่ควร ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำงานวิจัยเป็นประโยชน์และมุ่งเน้นเฉพาะประเด็นที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงควรกำหนดประเด็นโดยพิจารณาข้อมูลประกอบ ดังนี้ (1) ความซ้ำซ้อนของประเด็นวิจัยที่มีอยู่ในปัจจุบัน (2) ประเด็นช่องว่างในการขับเคลื่อนปัจจัยภายใต้ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย และ (3) ข้อมูลสถานะการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทฯ ที่จำเป็นต้องมีงานวิจัยมารองรับแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม

*จากการตรวจสอบข้อมูลของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

6. เรื่อง สรุปผลการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์และรับข้อคิดเห็นจากประชาชน ในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

คณะรัฐมนตรีรับทราบตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.) เสนอสรุปผลการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์และรับข้อคิดเห็นจากประชาชน ในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (เดือนตุลาคม-ธันวาคม 2565) และแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค โดย สปน. จะประสานส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความร่วมมือในการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน และการบริหารจัดการเรื่องร้องทุกข์ต่อไป [เป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี (29 พฤศจิกายน 2548) ที่รับทราบแนวทางการจัดระเบียบของระบบกระบวนการแก้ไขปัญหาตามข้อร้องเรียนของประชาชนและมอบหมายให้ทุกกระทรวงดำเนินการตามแนวทางดังกล่าว โดยให้ สปน. เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการติดตามผลการดำเนินการและสรุปรายงานผลความคืบหน้าในการดำเนินการเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบทุก 3 เดือน] สาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

1. สรุปผลการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์และรับข้อคิดเห็นจากประชาชน ในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (เดือนตุลาคม-ธันวาคม 2565)

1.1 สถิติการแจ้งเรื่องร้องทุกข์และรับข้อคิดเห็นของประชาชน ที่ยื่นเรื่องผ่านช่องทางการร้องทุกข์ 1111 รวมทั้งสิ้น 14,439 เรื่อง สามารถดำเนินการจนได้ข้อยุติ 12,133 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 84.03 และรอการพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2,306 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 15.97

1.2 หน่วยงานที่ได้รับการประสานงานเรื่องร้องทุกข์และรับข้อคิดเห็นมากที่สุด 5 ลำดับแรก ดังนี้

(1) ส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 1,430 เรื่อง กระทรวงคมนาคม 383 เรื่อง กระทรวงการคลัง 302 เรื่อง กระทรวงสาธารณสุข 285 เรื่อง และกระทรวงมหาดไทย 279 เรื่อง ตามลำดับ

(2) รัฐวิสาหกิจ ได้แก่ สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล 615 เรื่อง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค 127 เรื่อง องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ 124 เรื่อง การไฟฟ้านครหลวง 109 เรื่อง และการประปาส่วนภูมิภาค 70 เรื่อง ตามลำดับ

(3) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและจังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร 767 เรื่อง จังหวัดนนทบุรี 237 เรื่อง สมุทรปราการ 212 เรื่อง ปทุมธานี 203 เรื่อง และชลบุรี 177 เรื่อง ตามลำดับ

2. การประมวลผลและวิเคราะห์เรื่องร้องทุกข์และรับข้อคิดเห็น ในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สรุปได้ ดังนี้

2.1 สถิติจำนวนเรื่องร้องทุกข์เปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีงบประมาณที่ผ่านมา โดยในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีเรื่องร้องทุกข์ 33,052 เรื่อง ซึ่งน้อยกว่าในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 1,039 เรื่อง (มีเรื่องร้องทุกข์ 34,091 เรื่อง)

2.2 ประเด็นเรื่องร้องทุกข์ที่ประชาชนยื่นเรื่องมากที่สุด 10 ลำดับแรก ได้แก่

(1) เสียงรบกวน/สั่นสะเทือน เช่น การเปิดเพลงเสียงดัง และเล่นดนตรีสดของร้านอาหาร สถานบันเทิง การจับกลุ่มสังสรรค์ของเพื่อนบ้าน รวมถึงเสียงดังจากการรวมกลุ่มแข่งหรือเร่งเครื่องจักรยานยนต์ 1,576 เรื่อง ดำเนินการจนได้ข้อยุติ 1,487 เรื่อง (ร้อยละ 94.35)

(2) ไฟฟ้า เช่น ขอให้แก้ไขปัญหาคะแสไฟฟ้าขัดข้อง และซ่อมแซมไฟฟ้าส่องสว่างริมทาง หม้อแปลงไฟฟ้า สายไฟฟ้า และเสาไฟฟ้า รวมทั้งขอให้ขยายเขตการให้บริการไฟฟ้าในพื้นที่การเกษตรและพื้นที่ห่างไกล 696 เรื่อง ดำเนินการจนได้ข้อยุติ 595 เรื่อง (ร้อยละ 85.49)

(3) สลากกินแบ่งรัฐบาล เช่น ขอให้พิจารณาจัดสรรโควตาสลากกินแบ่งรัฐบาลให้เพียงพอ กับจำนวนผู้จัดจำหน่าย แจกเบาะแสจำหน่ายสลากกินราคาและขอให้ตรวจสอบการกว้านซื้อสลากของบริษัทเอกชน เจ้าของแพลตฟอร์มจำหน่ายสลากออนไลน์ 644 เรื่อง ดำเนินการจนได้ข้อยุติ 623 เรื่อง (ร้อยละ 96.74)

(4) อุทกภัย เช่น ขอความช่วยเหลือกรณีได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมฉับพลัน ขอความช่วยเหลือเงินเยียวยาผู้ประสบภัย และขอให้ระบายน้ำออกจากพื้นที่น้ำท่วมขังทั้งในพื้นที่กรุงเทพมหานครและในพื้นที่จังหวัดที่ประสบปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากรวมทั้งเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา น้ำท่วมในภาพรวม 556 เรื่อง **ดำเนินการจนได้ข้อยุติ 521 เรื่อง (ร้อยละ 93.71)**

(5) โทรศัพท์ เช่น การให้บริการผ่านโทรศัพท์ของหน่วยงานของรัฐ (เช่น หมายเลข 1422 ของกรมควบคุมโรค และหมายเลข 1506 ของสำนักงานประกันสังคม) มีการให้รอสายนาน ต่อสายไปยังหน่วยงานย่อยภายในหลายครั้ง และคู่สายเต็ม 543 เรื่อง **ดำเนินการจนได้ข้อยุติ 474 เรื่อง (ร้อยละ 87.29)**

(6) ยาเสพติด เช่น การแจ้งเบาะแสการจำหน่ายและเสพยาเสพติดประเภทยาบ้าและยาไอซ์ ประกอบกับขณะนี้รัฐบาลได้มีนโยบายรับแจ้งปัญหายาเสพติดเพื่อการบำบัด จึงทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตัว และแจ้งเรื่องร้องทุกข์/เสนอความคิดเห็นเข้ามามากขึ้น 490 เรื่อง **ดำเนินการจนได้ข้อยุติ 452 เรื่อง (ร้อยละ 92.24)**

(7) การเมือง เช่น แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นที่อยู่ในกระแสสังคม (เช่น การตรวจสอบพฤติกรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นโยบายของพรรคการเมือง และการบริหารงานของรัฐบาล) 487 เรื่อง **ดำเนินการจนได้ข้อยุติ 479 เรื่อง (ร้อยละ 98.36)**

(8) ประเด็นเกี่ยวกับทรัพย์สิน เช่น ขอให้แก้ไขปัญหามีฉาฉีพหลอกลวงประชาชนทางโทรศัพท์ (แก๊งคอลเซ็นเตอร์) และขอให้ตรวจสอบเว็บไซต์และแอปพลิเคชันที่มีลักษณะหลอกลวง 473 เรื่อง **ดำเนินการจนได้ข้อยุติ 314 เรื่อง (ร้อยละ 66.38)**

(9) ถนน เช่น ขอให้ปรับปรุงซ่อมแซมถนนชำรุด มีสภาพเป็นหลุมเป็นบ่อ ซึ่งมีสาเหตุมาจากถนนมีการใช้งานมาเป็นระยะเวลานานถนนมีรถบรรทุกหนักสัญจรไป-มา เป็นประจำ และเกิดน้ำท่วมขังในฤดูฝน รวมทั้งขอให้ปรับปรุงถนนลูกรังเป็นถนนลาดยางแอสฟัลต์หรือถนนคอนกรีต 473 เรื่อง **ดำเนินการจนได้ข้อยุติ 391 เรื่อง (ร้อยละ 82.66)**

(10) ประเด็นเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย ชื่อเสียง และเสรีภาพ เช่น ขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับการถูกข่มขู่คุกคาม ถูกทำร้ายร่างกาย และถูกหมิ่นประมาทซึ่งเป็นประเด็นที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อนอันเนื่องมาจากความไม่ปลอดภัยในชีวิต 320 เรื่อง **ดำเนินการจนได้ข้อยุติ 281 เรื่อง (ร้อยละ 87.81)**

3. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์

3.1 ปริมาณเรื่องร้องทุกข์ในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีอัตราลดลงร้อยละ 18.36 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีงบประมาณที่ผ่านมา ทั้งนี้ พบว่าประชาชนมีแนวโน้มการใช้บริการช่องทางไลน์เพิ่มขึ้นมาก รวมทั้งมีความคาดหวังให้หน่วยงานรับผิดชอบเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างรวดเร็ว จึงควรขอความร่วมมือให้ทุกหน่วยงานให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องทุกข์และกำหนดระยะเวลาการแก้ไขให้แล้วเสร็จตลอดจนตอบผู้ร้องทราบความคืบหน้าเป็นระยะ

3.2 ประเด็นการร้องเรียน ร้องทุกข์/เสนอข้อคิดเห็นที่ประชาชนยื่นเรื่องมากที่สุด ส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ เช่น เสียงดังรบกวนจากการมั่วสุมดื่มสุรา การแข่งขันรถจักรยานยนต์ การเปิดเพลงในร้านอาหาร สถานบันเทิง หรือเสียงดังจากการจัดงานเฉลิมฉลองเทศกาลต่าง ๆ ในช่วงปลายปี และน้ำท่วมฉับพลันหรือน้ำท่วมขังซ้ำซากอันเนื่องมาจากการเกิดพายุฝนตกในช่วงฤดูมรสุม หากแต่หน่วยงานอาจยังไม่มีมาตรการ/แผนในการรับมือ หรือแผนเผชิญเหตุ หรือมีแต่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผน

3.3 สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ที่มีแนวโน้มดีขึ้นโดยลำดับ ส่งผลให้ประเด็นการร้องเรียน ร้องทุกข์/เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลมีปริมาณลดลง แต่อย่างไรก็ตามยังคงต้องมีการเฝ้าระวังการแพร่ระบาดอย่างใกล้ชิด เนื่องจากปัจจุบันหลายประเทศได้ทำการเปิดประเทศ ส่งผลให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางเข้ามายังประเทศไทยเป็นจำนวนมากจึงควรมีมาตรการเฝ้าระวังอย่างเข้มข้นหากมีการแพร่ระบาดจากกลุ่มนักท่องเที่ยว

3.4 ปัญหาเรื่องร้องทุกข์ที่ประชาชนขอให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการแก้ไขที่ชัดเจน ชัดเจน ได้แก่ ปัญหาการจำหน่ายและเสพยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดในหลายพื้นที่ เนื่องจากหาซื้อได้ง่าย กลุ่มการเข้าถึงยาเสพติดเป็นกลุ่มเด็กและเยาวชนมากขึ้น และการปล่อยปละละเลยของผู้ที่เกี่ยวข้อง และปัญหาการฉ้อโกงของมิจฉาชีพที่ปรับเปลี่ยนรูปแบบกลวิธีต่าง ๆ ทำให้มีประชาชนหลงเชื่อหรือเข้าใจผิดในข้อเท็จจริง (เช่น กรณีอ้างอิงว่าเป็นหน่วยงานราชการ การส่งพัสดุและเรียกเก็บเงินปลายทางโดยไม่ได้สั่งของ และประเด็นการถูกข่มขู่คุกคามจากนายทุนปล่อยเงินกู้นอกระบบ) ซึ่งปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงต้องอาศัยความร่วมมือในการแก้ไขจากทุกภาคส่วนของสังคม ทั้งจากตัวประชาชนเอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และในระดับรัฐบาลที่เป็นผู้กำหนดนโยบาย

4. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาปรับปรุงการให้บริการ/การปฏิบัติงาน ดังนี้

4.1 สปน. ได้พัฒนาช่องทางการให้บริการเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ตลอดจนพัฒนาการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการปฏิบัติงาน หากแต่ยังไม่ครอบคลุมในระดับท้องถิ่นจึงเห็นควรขยายผลการเชื่อมโยงการแก้ไขปัญหาร้องทุกข์ไปยังหน่วยงานในระดับท้องถิ่นโดยตรงผ่านระบบการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์หรือนวัตกรรมการทำงานอื่นที่ทันสมัยเพื่อให้มีเครือข่ายการทำงานเรื่องร้องทุกข์ครอบคลุมทั่วประเทศ จะทำให้ปัญหาในระดับท้องถิ่นได้รับการแก้ไขที่รวดเร็วขึ้น และไม่ขยายวงกว้าง นอกจากนี้ ควรให้หน่วยงานระดับท้องถิ่นได้เข้ามาเป็นกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหานี้

4.2 ขอให้หน่วยงานเน้นการทำงานเชิงรุก วิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์และเฝ้าระวังปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่เคยเกิดขึ้นแล้ว หรือเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาเดิม มาจัดทำเป็นแนวทาง มาตรการ และแผนเผชิญเหตุรองรับการแก้ไขปัญหาคาดว่าจะเกิดขึ้นในช่วงเวลาเดียวกันอย่างเป็นระบบ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนทราบอย่างถูกต้องและรวดเร็วทันต่อสถานการณ์

4.3 ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเน้นย้ำมาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ให้ประชาชนทราบภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยให้ความระมัดระวังในการดำเนินชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพที่ต้องพบปะผู้คนหรือนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เนื่องจากยังมีความเสี่ยงที่โรคโควิด-19 จะกลับมาแพร่ระบาดอีกครั้งหากว่าประชาชนละเลยในการป้องกันตนเอง

4.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาด้านสังคม ควรบูรณาการฐานข้อมูลและการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด ส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ให้กับประชาชนอย่างจริงจัง และประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางไซเบอร์เพื่อเตือนภัยให้ประชาชนมีการเฝ้าระวังมากขึ้น

7. เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินงานของรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ ในท้วงวันที่ 1 ตุลาคม 2564-30 กันยายน 2565

คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่คณะกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ (กมช.) เสนอรายงานสรุปผลการดำเนินงานของการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ ในท้วงวันที่ 1 ตุลาคม 2564-30 กันยายน 2565 [เป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562 มาตรา 9 (12) ที่บัญญัติให้ กมช. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานของการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญหรือแนวทางการพัฒนามาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ให้คณะรัฐมนตรีทราบ] ซึ่งในการประชุม กมช. ครั้งที่ 1/2566 เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2566 ได้มีมติเห็นชอบให้รายงานเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ สำระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

1. สถิติเหตุการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์ สามารถจำแนกประเภทภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่ศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (ศปช.) ได้ดำเนินการสนับสนุนการปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาภัยคุกคามทางไซเบอร์และตรวจพบมากที่สุด ดังนี้

ประเภทภัยคุกคามทางไซเบอร์	จำนวน (เหตุการณ์)
(1) การโจมตีด้วยการแฮ็กเว็บไซต์ (Hacked Website) [การพนันออนไลน์ (Gambling) การโจมตีเว็บไซต์เพื่อเปลี่ยนแปลงข้อมูลเผยแพร่หน้าเว็บไซต์ (Website Defacement) การปลอมแปลงหน้าเว็บไซต์จริงเพื่อหลอกเอาข้อมูล (Website Phishing) การฝังมัลแวร์อันตรายบนหน้าเว็บไซต์หน่วยงานที่อาจหลอกให้ผู้เข้าถึงดาวน์โหลดไปติดตั้งได้ (Website Malware ¹)]	367
(2) จุดอ่อนช่องโหว่ (Vulnerability)	63
(3) ข้อมูลรั่วไหล (Data Breach)	48
(4) Ransomware ²	21
(5) Emotet Malware ³	9
(6) Command and Control Server ⁴	6
(7) อื่น ๆ	37
รวม	551

2. สถิติการปฏิบัติงานในการสนับสนุนช่วยเหลือปัญหาและรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ สรุปได้ ดังนี้

การดำเนินการ	จำนวน
(1) แจ้งเตือนเหตุการณ์ ให้คำปรึกษา และแนะนำในการแก้ไขปัญหา	467 เหตุการณ์
(2) การแจ้งเตือนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์	43 รายงาน
(3) การประเมินความเสี่ยงและทดสอบการเจาะระบบเพื่อหาจุดอ่อนช่องโหว่ให้กับหน่วยงานของรัฐ	29 หน่วยงาน
(4) การตอบสนองและรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์	12 ครั้ง
(5) การเผยแพร่ข้อมูลภัยคุกคามและข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ	322 รายงาน
(6) ประสานงานเพื่อให้ระงับการเผยแพร่เว็บไซต์ปลอมหรือเลียนแบบ	43 หน่วยงาน

3. ประเภทของหน่วยงานที่ถูกโจมตีด้วยภัยคุกคามทางไซเบอร์มากที่สุด 5 อันดับแรก ดังนี้

ประเภทหน่วยงาน (แบ่งตามภารกิจหรือบริการ)	จำนวน (เหตุการณ์)
(1) หน่วยงานด้านการศึกษา	211
(2) หน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่หน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ	135

(3) หน่วยงานด้านสาธารณสุข	67
(4) ผู้ประกอบการที่เป็นบริษัทเอกชนและสัญชาติไทย	24
(5) ผู้ประกอบกิจการให้เข้าพื้นที่เว็บไซต์หรือที่เป็นดาต้าเซ็นเตอร์	12
รวม	449

4. **แนวโน้มเหตุการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์** จากเหตุการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์จำนวน 551 เหตุการณ์ (ตามข้อ 2) มีข้อมูลที่สำคัญ สรุปได้ ดังนี้ (1) การโจมตีด้วยการแฮ็กเว็บไซต์หน่วยงานราชการและหน่วยงานสำคัญเป็นรูปแบบที่ถูกตรวจพบมากที่สุด ซึ่งมีมากกว่าการโจมตีรูปแบบอื่น ๆ โดยคิดเป็น 2 ใน 3 ของการโจมตีทางไซเบอร์ที่ตรวจพบในประเทศไทย (2) หน่วยงานด้านการศึกษาและด้านสาธารณสุขพบการโจมตีทางไซเบอร์สูงสุด เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีเว็บไซต์และระบบต่าง ๆ ให้บริการอยู่เป็นจำนวนมาก และใช้เว็บไซต์เป็นสื่อประชาสัมพันธ์หลักการบริหารงานด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเป็นเอกเทศ ทำให้หน่วยงานส่วนกลางดูแลยาก เมื่อมีการพัฒนาระบบที่ต้องดำเนินการเองหรือว่าจ้างบุคคลจากภายนอก ทำให้ปรับปรุงได้เฉพาะเนื้อหาในเว็บไซต์เพียงอย่างเดียว จึงขาดการดูแลรักษาระบบและการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ (3) อาชญากรรมทางไซเบอร์ในประเทศไทยมีการใช้เทคนิคผสมผสานระหว่าง Phishing และ Social Engineering⁵ หลายรูปแบบในการหลอกลวงเหยื่อเพื่อให้ได้ทรัพย์สินการกระทำดังกล่าวทำให้เกิดผลกระทบต่อการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลส่วนตัว รวมถึงความปลอดภัยในตัวระบบและอุปกรณ์ของเหยื่อด้วย และ (4) การโจมตีด้วยมัลแวร์เรียกค่าไถ่ที่เกิดขึ้นกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน คือ การที่ไม่สามารถเข้าระบบเพื่อใช้งานข้อมูลที่สำคัญได้ และบางแห่งไม่สามารถใช้งานระบบสำรองได้ นอกจากนี้ ยังส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการและการทำงานของระบบสารสนเทศภายในของหน่วยงาน ซึ่งหน่วยงานจะต้องใช้ระยะเวลาในการแก้ไขปัญหาที่ยาวนาน และอาจต้องพึ่งพาผู้เชี่ยวชาญจากบุคคลภายนอก

5. **แนวทางการจัดการภัยคุกคามทางไซเบอร์** ศปช.ได้มีการแนะนำแก่หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการป้องกัน โดยสอดคล้องกับมาตรฐานหรือแนวทางปฏิบัติสากลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (1) การเตรียมการและป้องกันการเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ เช่น การจัดเตรียมข้อมูลให้พร้อม การจัดตั้งและฝึกอบรมบุคลากรและทีมงาน และการจัดหาเครื่องมือและทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็น (2) การตรวจจับและวิเคราะห์ภัยคุกคามทางไซเบอร์ เช่น การจัดทำมัลแวร์ที่สามารถตรวจจับสิ่งบ่งชี้หรือลักษณะเบื้องต้นของการเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ได้ในเวลาอันเหมาะสม และการวิเคราะห์ข้อมูลและประวัติการใช้งานเครือข่ายและระบบงาน (3) การระงับภัยคุกคามทางไซเบอร์ การปราบปรามภัยคุกคามทางไซเบอร์ และการฟื้นฟูระบบงานที่ได้รับผลกระทบ เช่น การลบมัลแวร์ และการปิดการใช้งานบัญชีของผู้ใช้งานที่ถูกละเมิด และ (4) การดำเนินกิจกรรมภายหลังการระงับภัยคุกคามทางไซเบอร์ เช่น การกำหนดขั้นตอน วิธีปฏิบัติ หรือกำหนดนโยบายภายในที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีแนวทางที่ชัดเจน และการเก็บรักษาข้อมูลและพยานหลักฐานที่จำเป็นเพื่อใช้ในกระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์หรือใช้ในกรณีที่ต้องการร้องทุกข์หรือดำเนินคดี

6. **ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญจากแนวโน้มสถานการณ์ทางไซเบอร์** สรุปได้ ดังนี้ (1) การถูกโจมตีด้วยการแฮ็กเว็บไซต์เป็นเรื่องที่ผู้ดูแลระบบของหน่วยงานควรให้ความสนใจกับการปรับปรุงแพทช์⁶ (PATCH) ของระบบปฏิบัติการ หรือระบบบริหารจัดการเว็บไซต์ (Content Management System: CMS) ให้เป็นปัจจุบัน ทบทวนการใช้งาน Themes⁷ หรือ Plug-in⁸ ต่าง ๆ ที่อาจมีช่องโหว่ การเปลี่ยนแปลงแก้ไขรหัสผ่านต่าง ๆ ที่ทำให้ยากต่อการคาดเดาและตรวจสอบการนำเข้าไฟล์ต่าง ๆ สำหรับผู้ใช้งานเว็บไซต์ให้อนุญาตเฉพาะไฟล์ที่ต้องการเท่านั้น รวมถึงใช้วิธีการเข้ารหัสข้อมูลที่มีความสำคัญต่าง ๆ ด้วย (2) การดูแลเว็บไซต์และระบบที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะหน่วยงานที่มีความเป็นเอกเทศนั้น หน่วยงานส่วนกลางควรมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการดูแลและพัฒนาเว็บไซต์ ซึ่งหากจะดำเนินการเองหรือว่าจ้างบุคคลภายนอก ควรให้มีการดูแลรักษาระบบและตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงแนวทางการเขียนร่างขอบเขตของงาน (TOR) และการกำหนดคุณสมบัติ เพื่อการจัดจ้างทำเว็บไซต์หรือพัฒนาระบบที่เกี่ยวข้องที่ต้องคำนึงถึงเรื่องการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ด้วย (3) สถานการณ์อาชญากรรมทางไซเบอร์ที่กระทบต่อประชาชน ควรสร้างความรู้ความเข้าใจและให้ความตระหนักรู้กับประชาชน โดยเฉพาะการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับรูปแบบและวิธีการที่เหล่ามิจฉาชีพใช้ในการหลอกลวง รวมถึง

ประชาชนจะต้องรับทราบถึงความเสี่ยงหรือผลกระทบจากการที่ตนเองตกเป็นเหยื่อหรือถูกหลอก ซึ่งจะส่งผลทำให้สูญเสียทรัพย์สินและถูกแฮกเกอร์นำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ในการเข้าถึงระบบต่าง ๆ ได้ และ (4) **มัลแวร์เรียกค่าไถ่** หน่วยงานต่าง ๆ ควรลดความเสี่ยงด้วยการจัดทำแผนดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (Business Continuity Planning: BCP) และปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562 ในการดำเนินการตามประมวลแนวทางปฏิบัติและกรอบมาตรฐานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ โดยให้ความสำคัญกับการสำรองข้อมูล และตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ

¹ มัลแวร์ (Malware) คือ โปรแกรมประสงค์ร้ายที่ถูกเขียนขึ้นมาเพื่อทำอันตรายกับข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์

² Ransomware คือ มัลแวร์เรียกค่าไถ่ที่มีความสามารถเข้ารหัสลับข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ของเหยื่อได้

³ Emotet Malware คือ มัลแวร์ที่มีความสามารถในการขโมยข้อมูลทางการเงิน เช่น รหัสผ่านบัญชีธนาคารออนไลน์และมีความสามารถในการแพร่กระจายตัวเองผ่านเครือข่ายและผ่านการส่งอีเมลหลอกลวง (Phishing mail)

⁴ Command and Control Server คือ เซิร์ฟเวอร์ที่เป็นตัวกลางของแฮกเกอร์ที่ใช้สำหรับการติดต่อไปยังเครื่องที่ถูกฝัง malware ไว้เพื่อควบคุมให้เครื่องเหล่านั้นกระทำการใด ๆ ตามที่แฮกเกอร์ต้องการ

⁵ Social Engineering คือ เทคนิคการหลอกลวงโดยใช้หลักการพื้นฐานทางจิตวิทยาเพื่อให้เหยื่อเปิดเผยข้อมูล

⁶ แพทช์ คือ โปรแกรมที่ใช้ซ่อมแซมจุดบกพร่องของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือปรับปรุงข้อมูลสำหรับโปรแกรมให้ทันสมัยและเพิ่มเติมความสามารถในการใช้งานหรือประสิทธิภาพให้ดีขึ้น

⁷ Themes คือ ลักษณะกราฟิกและรายละเอียดการทำงาน ประกอบด้วย รูปร่างและสี โดยสามารถปรับแต่งรูปลักษณ์ของซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์หรือระบบปฏิบัติการได้ตามความพึงพอใจของผู้ใช้งาน

⁸ Plug-in คือ โปรแกรมเสริมที่ถูกออกแบบให้มีความสามารถเฉพาะอย่าง ช่วยเพิ่มความสามารถให้กับโปรแกรมหลักเพื่อให้ทำงานได้ดีขึ้น โดยจะติดตั้งเพื่อใช้งานหรือไม่ติดตั้งก็ได้